

III УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

С О Д Р Ж И Н А

III.1	Детали за структурата на управување со инсталација.....	2
III.2	Управување со животната средина.....	8
III.3	Компетентност, стручна оспособеност и свест.....	9

Прилог III

1. Организациона шема на "Бетон" Струмица
2. Политика за квалитет и животна средина

III.1 Структура за управување со "БЕТОН" Струмица

Вовед

Согласно “Законот за животна средина” (Сл. Весник на РМ бр. 53/2005) со кој се уредуваат правата и должностите на правните и физичките лица во обезбедувањето на услови за заштита и унапредување на животната средина заради остварување на правото на граѓаните на здрава животна средина и согласно Член 6. Начело на висок степен на заштита при што секој е должен при преземањето активности да обезбеди висок степен на заштита на животната средина и на животот и здравјето на луѓето, изготвен е еколошко - технолошки елаборат со анализа на изворите на загадување и оценка на влијанието врз животната средина од ДГ “БЕТОН-ПМ” ДОО - Струмица.

Согласно “Законот за животната средина”, основни цели на заштита се постигнуваат со: предвидување, следење, спречување, ограничување и отстранување на неповољното влијание на околната. При тоа се употребуваат следниве дефиниции:

- *Животна средина* е просторот со сите живи организми и природни богатства, односно природните и создадените вредности, нивните меѓусебни односи и вкупниот простор во кој живее човекот и во кој се сместени населбите, добрата во општа употреба, индустриските и другите објекти, вклучувајќи ги и медиумите и областите на животната средина;

- *Заштита и унапредување на животната средина* е систем на мерки и активности (општествени, политички, социјални, економски, технички, образовни и др.) со кои се обезбедува поддршка и создавање на услови за заштита од загадување, деградација и влијание на/врз медиумите и одделните области на животната средина (заштита од осиромашување на озонската обвивка; спречување на штетната бучава и вибрации; заштита од јонизирачко и од нејонизирачко зрачење; заштита од непријатна миризба и користење и депонирање на отпадоците и друг вид на заштита на животната средина);

- *Квалитет на животната средина* е состојбата на средината изразена со физички, хемиски, естетски и со други показатели;

- *Емисија* е испуштање или истекување на супстанции во течна, гасовита или цврста состојба, препарати, испуштање на енергија (бучава, вибрации, зрачење, топлина), миризба, организми или микроорганизми, како и испуштање на микробиолошки материјал од некој извор во еден или во повеќе медиуми на животната средина, како резултат на човекова активност;

- *Имисија* е концентрација на загадувачките материји и супстанции на одредено место и во одредено време во медиумите на животната средина;

- *Загадување на живојната средина* е емисија во воздухот, водата или почвата, којашто може да биде штетна за квалитетот на животната средина, животот и здравјето на луѓето или имисија од која што може да произлезе штета за имотот или која ги нарушува или влијае врз биолошката и пределската разновидност и врз другите пропишани начини на користење на животната средина;

- *Загадувач* е секое правно или физичко лице чие делување посредно или непосредно, предизвикува загадување на животната средина;

- *Штетна материја за живојната средина* е биолошки или физички агенс, или појава/состојба чие присуство во животната средина може да предизвика непосредна или одложена закана или загадување за еден или повеќе медиуми или области на животната средина, како и други надразнувачки, запаливи и експлозивни материји кои во одредено количество, концентрација или интензитет имаат такви својства;

- *Мониторинг на живојната средина* е систематизирано мерење, следење и контрола на состојбите, квалитетот и промените на медиумите и областите на животната средина;

- *Единечен емитер.* Извор на загадување (вентилатори, филтри, оцаци, циклони и др.);

- *Енергетски емитери.* Еmitери од кои како резултат на производството на енергија (технолошка, електрична и др.) доаѓа до испуштање на штетни материји;

- *Индустриски емитери.* Еmitери кои како резултат на соодветен технолошки процес испуштаат штетни материји;

- *Проток.* Количество (во m^3) на отпадни гасови коишто се испуштаат од единечниот емитер во единица време (во m^3/h);
- *Масен проток.* Количество (во kg) на отпадни гасови коишто се испуштаат од единечниот емитер во единица време (во kg^3/h);
- *Концентрација.* Концентрација на штетни материји во отпадни гасови (во mg/m^3 или ppm);
- *Потрошувачка на вода.* Количество на технолошка и отпадна вода (во $m^3/\text{ден}$);
- *Бучава.* Секој непријатен звук
- *Фреквенција (Hz).* Зачестеност на варијациите на притисокот во 1 секунда;
- *Децибел (dB).* Однос меѓу измерена големина и прифатено референтно ниво на притисок од $20 \mu Pa$ што одговара на $0 dB$.

Заштитата на околната се темели на почитување на основите на меѓународното право на заштита на околната, со уважување на научните знаења и најдобрата светска пракса.

Стандардите за квалитетот на околната кои содржат гранични вредности за поедини составни делови на околната и за посебно вредни, осетливи или загрозени подрачја се одредуваат со посебен пропис, ако не се одредени со закон.

За одредени производи, уреди, опрема и производни постапки кои може да предизвикаат ризик или опасност за околната со посебни прописи се одредуваат технички стандарди за заштита на околната.

Техничките стандарди ги одредуваат граничните вредности на емисијата и имисијата во врска со производната постапка и користењето на уредите и опремата. Проценката на влијанието на околната треба да содржи и вреднување на влијанието на околната, како и мерки за заштита на околната, како неповолните влијанија би се довеле на најниска можна мерка и би се постигнала најголема зачуваност на квалитетот на околната.

Кратка историја на инсталацијата ГТД „Бетон-Струмица,,

Фирмата во 1977 година е основана како XI градилиште на РГО “Бетон” – Скопје, во Струмица. Работи на изведба на објекти од високоградба, нискоградба и хидроградба.

Во 1995 година, XI градилиште на РГО “Бетон” – Скопје во Струмица се одделува од матичната организација и продолжува да работи како засебно правно лица под името

ГП “Бетон”-Струмица АД Струмица.

Во 1999 година, согласно Законот за трговските друштва се преименува во ГТД “Бетон - Струмица” АД Струмица.

Во март 2004 година извршена е статусна промена при што од постоечкото ГТД “Бетон - Струмица” АД, како засебни правни лица се формираат две нови од кои едното е ГТД “Бетон - Струмица” АД Струмица и другото е ДГ “Бетон - ПМ” ДОО Струмица.

Оттогаш Стопанскиот двор во кој се наоѓа и *Сепарација* е во состав на ДГ “Бетон - ПМ” ДОО Струмица.

Локација и комуникација

ДГ “Бетон - ПМ” ДОО Струмица со седиште во Струмица е лоцирано во месноста позната како Црно море,на КП бр.1078/2 и КП бр.1079/1 во КО Добрејци, во чисто индустриско подрачје на ул.,, Просинечки пат ” бб.

Во однос на околните објекти *Сепарација* како составен дел од ДГ “Бетон - ПМ” ДОО Струмица, го има следново опкружување:

- од неговата источна страна се простира патот Струмица - Просениково;
- од јужната страна објектот се граничи со производствен погон ДПТУ “Хермес “ Струмица ;
- од северната и западната страна се граничи со ниви .

Просторно, стопанскиот двор, ДГ "Бетон - ПМ" ДОО Струмица зафаќа површина од 4ха 84а и 15 м² односно 48.415 м², а во негов состав како објекти се наоѓаат:

- вратарница (куќичка за контрола на објектот од 24 часа)
- управна зграда со терпезарија и кујна
- работилници
- магацин со настрешница за градежни материјали и машини
- армирачка работилница
- варџилница
- лабораторија за бетон
- трафостаница
- фабрика за бетон
- сепарација

Со ТГД "Бетон" - Струмица управуваат:

- **Управител**

Управителот управува со ресурсите и реализацијата на работните процеси за обезбедување на договорените обврски и законските прописи,

- **Раководителите на одделите**

Раководителите на одделите управуваат со ресурсите и реализацијата на работните процеси, реализација на производите во одделот со кој управуваат, за обезбедување на договорените обврски и законските прописи во согласност со дефинираните овластувања и одговорности.

- **Координатор на животна средина**

За вршење на функцијата Координатор за животна средина за системот за управување со заштитата на животната средина во "Бетон" - Струмица овластен е Раководителот на производство кој има овластувања и е одговорен за следните активности:

- работата на Одборот за заштита на животната средина
- идентификација и следење на реализацијата на законските и други регулативи за заштита на животната средина
- идентификација на аспектите на животната средина и нивно вреднување
- дефинирање општи и посебни цели за заштита на животната средина
- следење на реализацијата на програмата за заштита на животната средина
- стручно оспособување на кадри за заштита на животната средина
- комуникација со сите страни заинтересирани за проблематиката врзана за заштита на животната средина
- соработка со институциите овластени за следење на придонесот за заштита на животната средина

III.2. Управување со животната средина

Генералниот Директор во соработка со Одговорните за процесите на производство се одговорни за заштита на животната средина и постојано подобрување на работните процеси и производите ја дефинираат Политиката за животна средина на "Бетон" Струмица.

Политиката за заштита на животната средина го изразува разбирањето, определбата, стратегијата и одговорноста на раководството за обезбедување на услови за работа кои нема да претставуваат никаква опасност за загадувањето на животната средина.

Сите вработени во "Бетон" Струмица мораат, без одстапки и во секој момент да ги исполнуваат барањата на Системот за управување на животната средина. Одстапување од обврските пропишани во Постапките за управување на животната средина, може да доведе до сериозни последици по животната средина во која претпријатието функционира, а со тоа и до несогледливи последици по угледот на нашата инсталација. Угледот на "Бетон" Струмица во опкружувањето во кое стопанисува не смее да биде загрозен во ниеден момент и поради тоа секое отстапување од обврските пропишани во Постапките за управување на животната средина ќе биде строго санкционирано. Во прилог III ни е претставена Политиката за управување на животната средина.

III.3 Компетентност, стручна оспособеност и свест

"Бетон" Струмица применува и одржува постапки за идентификување на потребите и спроведување на обуки за сите вработени кои извршуваат активности кои се дел од системот за заштита на животната средина.

Сите учесници во процесите на работа во "Бетон" Струмица ќе поминат низ обука која ги запознава со сите барања на системот за заштита на животната средина и со одговорните дадени низ документацијата на системот за заштита на животната средина.

Со оваа обука вработените се запознаваат со барањата на Политиката за заштита на животната средина, насоката на делување, целите, законските и другите барања кои се обврзуваат да ги почитуваат, со нивните обврски, значајните аспекти на животната средина во нивната дејност, акциите во случај на незгода или вонредни ситуации, последиците кои настануваат во случај на отстапување од предвидените обврски, користа за животната средина од нивниот подобрен работен учинок и сите останати детали неопходни за успешно функционирање на системот за заштита на животната средина.

Секој раководител е одговорен да ја обезбеди потребната стручна оспособеност на своите вработени, врз основа на компетентноста, обуката и/или работното искуство, а во согласност со барањата на работата која се извршува.

Посебно се води сметка при приемот на нови кадри истите да се запознаат со својата улога во функционирањето на системот за заштита на животната средина.

Координаторо за животна средина е одговорен за изработка на програма, планови и реализација на комплетниот циклус на обука и стручно оспособување од областа на заштита на животната средина и водење на соодветни записи.